

CANTIC

VAR BUEZ SANT ISIDOR,

PATRON AL LABOURERIEN.

Var an ton ancien.

DRINDET sanctel, prosternet dirazoc'h d'an daoulin,
Me ho ped da rei grācou d'ho servicher indign,
Da gomposi ur c'hantic en gloar hac en enor
Da Batron al Labourer, ar Zant bras ISIDOR.

C'hoant ha desir bras ameus, gant ar c'hraç a Zoue,
Da zisclêry d'ar Vretonet an tenor e vue
Al lec'h ma voa bet ganet, e gontre hac e vro,
E oberiou excelant, iveau e vertuziou.

Mes, Majeste adorabl, Doue, Roue an Trôn,
Tranqilisit va speret, ha tomit va c'halon,
Ha roit dîn hoc'h asistanç ebars em antrepris,
N'ouffen qet bea goassa, ervez ma meus avis.

Honont ar guêr capital a Spagn, banvet Madri;
E devoe en avantach guechal da brodui
Ebars en o fobourziou ur rosen precius;
An Autrou Sant Isidor, mignon bras da Jesus.

Bars en creiz ar baourentezez ec'h antreas er bed,
Ha demeus ar baourentezez e ressentas bepret;
E guerent a voa roturier, a vadou dibourve;
Mes leun oant a santelez hac a zoujanç Doue.

Represanti a rejont, gant peb rejouissanc,
Ar rejeton admirabl en templ gant dilijanç,
Ha var fons-badiziant e visqas ar zê venn,
Pehini n'en deus souillet biscoas e nep moyen.

Isidor è bet hanvet, balamour d'an enor
A zongue ar Spagnolet d'eur zant all Isidor,
Escop bet e Seville, pa voa var an douar,
Hac erfin eus e vue recompanset er gloar.

E dad a voa sourcius, e vam a voa ive,
Da instrui Isidor el lezen hac er fe :
Carante hac union, exempl mad ha doctrin,
Eo a rë an ornamant eus o bue divin.

Ah! pebes contantamant da un tad ha d'eur vam,
Cavet digant un Doue ur buguel qen divlam!
Qen douç, qen oboissant, qen pur ha qen parfet,
Qen humbl, quer carantezus, qen docil, qen caret.

Pa deuas sqient dezàn, ec'h offras da Zoue
Ar faculteou santel demeus e oll éne,
E volonte, e speret, hac ives e vemoar,
Hac e vuez en antier da bossedi ar gloar.

Ar sonjesonou frivol ne gavent qet a blas
E speret Sant Isidor, dont a rë d'o bargas;
E galon oa siellet, na elle mann antren
A guement a oa control d'ar fe ha d'al lezen.

Ar sanson eus an natur oa gantàn reglet mad,
Eus an enoriou mondèn ne r   qet a etat;
En ur guir, goell oa gantàn mil ha mil guech mervel,
Eguet dont da gometi james pec'het marvel.

Pa deuas gallout dez  n, hac   n cresq  t en oad,
E tilezas e famill, e has da labourat;
Evel ma oa ezomec eus a vadou ar bed,
E renqas mont da gopra evit gounit e voued.

Evit gallout substanti ha beva e famill,
En em laqas da vevel e ti un dijentil,
Da di an autrou Vergas, eus ar gu  r a Vadri,
Den a galite huel, e has da servichi.

Ebars er brofession demeus a guir Gristen
Oa fidel ha ponctuel da viret e lezen :
Ebars er brofession demeus al Labourer
Oa fidel ha ponctuel da ober e zever.

Pell qent an de e save Isidor bep mintin,
Ha dirac ar grucifi prosternet d'an daoulin,
Gant ur barfetet ampar a gorf hac a galon
E r   d'an Autrou Doue peden hac or  son.

Hoguen dre ur jaloui d'e vestr voe accus  t
A enep guir ha r  son gant e gamaradet
Da veza lach, feneant, disouci, dibredet,
Ha na r   bemde c'houlou nemet coll an amzer.

Toret    oll, emeze, o c'horf gant al labour;
Ne brise qet Isidor donet tam d'o zicour,
Nemet b a red-dired bemde d'an ilisou,
Hac ober e hypocrit, laret chapeledou.

Ar mestr evel ma clêvas an accusation,
A laras gant garantez : Isidor, va mignon, son osell
Me ne meus qet ho cajet da laeres an amzer;
Rac-se bezit fideloc'h ur vech all d'ho tever.

Isidor a respondas gant un drêm gracius :
En despit d'an oll valiç eus an dud anvius,
Me servicho da guenta Jesus, Mab da Vari;
ENNAN ema va fisianç, va support, va appui.

Un deiz e c'has Isidor d'e labour divezat,
E vestr hac e partia d'e visita timat :
Eruet tost d'ar mezou, e velas daou ael guenn
O cundai an arer bars an creiz an dachen.

E vestr a laras neuze, sésisset gant eston :
Faus ê, evel a velân, an accusation;
Me voar dre experianç ê faus an oll glémou
Zo grêt din a Isidor abeurs ar goal deodou.

Davantach c'hoas d'ar goude e vestr voe tourmantet
Dre an nerz eus an domder er parc gant ar sec'het;
Mes Isidor en douar e c'harzou a blantas,
Hac eno, dre c'hraç Doue, ur feunteun a savas.

Unan eus a vugale e vestr quer a varvas,
Gant ur c'hlénvet violent, hac en resuscitas :
Quer bras voa e garantez en andret ar beorien,
Ma vultipli ar bara da rei an aluzen.

Un de pa yê d'ar vêlin hac ur sac'hat ganta;
Dre ur scoulat morfontus e lêzas da scuilla
An anter eus e sac'hat da rei d'al lapousset,
En un andret en devoa en erc'h disoloct.

An dud pere a voa gantân a gommanç da c'hoarzin,
Da ober goab anezân ; mes Doue quent ar fin
A recompanç Isidor, a bê e garante,
Rac carguet voe e sac'had dezân gant larguente.

Pa voe en oad avancet, vandro un trêgont vla,
E choasas evit pried Mari a Gabeza,
Ur grouadurez parfet hac a gare Doue,
Hac en deussân servichet gant peb fidelite.

An ên a roas deze erfin ur chrouadur,
Carguet a avantachou a gostez an natur ;
Mes ar maro diremed, dre ordrenanç Doue,
A greis ar fleur eus e oad en lamas dignante.

Goude decec o buguel, ar rest eus o bué
E conclujont assambles miret ar chastete ;
Ar yun hac ar binijen, ar peoc'h, an oréson,
Voa nouritor o ene, plijadur o c'halon.

Goude beza cunduet pell-amzer assambles
Ur vuez ireprochabl ha leun a zanteles,
Pried santel Isidor a rentas he ene
Etre daouarn ar Verc'hes, ar Zent hac an Æle.

Ebars en opinion a Zantes e varvas,
Doue en e fersonach a rê miracloù bras,
Hac ar bez e phini voa e c'horf enterret,
A voe gant ar bobl Christen a bep tu enoret.

Ouz an disposition, ar sêson, an amzer,
Eus ar glo pe a sec'hor, en Spagn en e feder,
Hac e touguer en ezom er Processionou
Gant calz demeus a brofit bepret he religiou.

Allas ! cetu Isidor e-unan dileset ,
Cetu maro e vuguel ; ha maro e bried ;
Cetu muntret e galon gant queus ha gant anui ,
Tristidiguez , huanad , glac'har ha melconi.

Elec'h dont da hirvoudal ha da scuilla daëloù ,
Evel ma zê ar c'hustum bars e sort rancontrchou ,
E souffr gant patientet e boan hac e anqen ,
Hac o sellet an énvou e parlant evellen.

An arret so positif , ur vech è ret mervel ,
Renta hor c'hont da Zoue , ar bed-màn dilezel.
N'en dom qet deut assambles , na n'e dimp qet ive :
An eil Christen a renqo liena eguale.

Mab uniq an Eternel da guenta a varvas
Hep e veza meritet , guechal var al Lamgroas ;
Biscoas aboe ar maro ne bardonas da zen ,
Nac a dra sur ha certen na bardono bigen.

Hon amzer var an douar n'en dê mert un ure ,
A boan voar deut , na ranquer partia adare :
N'en deus netra permanant , qement so a dremen
Ebars en eur bêr instant evel eur vogueden.

Me offr déc'h , o va Jesus ! va glac'har , va zourmant ,
Bars er gloar hac en henor d'ho Passion sanglant :
Cetu me brêma chomet , allas ! digompagnon ;
Eunoc'h emàn va fizianç , va c'honsolation .

C'houi crouer d'an énvou ha crouer d'an douar ,
Infinit en majeste , hac infinit en gloar ;
Mestr ha Roue absolu demeus ar firmamant ,
Qement tra so en antier ouzoc'h appachant .

Goude beza anduret bars epad e vue
Calz a boan hac a fatiq , e plijas da Zoue
Erfin dont d'e retira eus ar bed trubuillus ,
Evit beza en énvou da james evurus.

Er bla mil cant tri-uguent ha dre vloas c'hoas gante ,
Ebars en guir penitant e rentas e ene ,
Goude beza recevet e oll sacramanchou ,
Exortet e vignonet , ha grët e adieuou.

E gorf a voe enterret gant calz a velodi
Bras en berret Sant Andrean , er guær eus a Vadri.
Nombr bras a belerinet a deu ato bemande
Da implori e sicour , da visita e ve.

Eun daon-uguent vloas goude en em aparissas
Da un Itron vertuzus , ha dezi e laras :
Procurit d'am c'horf , Itron , ur plaç enoraploc'h ,
Ha dirac ar Vajeste m'em bo sonch ac'hanoc'h.

An Autrou a Tolede gant nombr a vëleyen ,
Var ar plaç , a zisqennas ar stol en e guerc'hen :
Pa voe fouillet an andret ma voe bet enterret ,
E gorf hep corruption en antier voe cavet.

Qement fleuren en antier a gresq er jardinou ,
Pa deu an nevez-amzer gant o oll parfumou ,
Ne roont qet assambles ur c'hoes q'en excelant
Evel a rentas neuze ar c'horf demeus hon Zant.

Gant calz a zevotion ha calz a vodesti ,
Voe bed a nos transportet da Ilis vrás Madri ,
Bars en Chapel an Escop , en Ilis Cathedral ,
Elec'h ma touguer dezàn un enor special.

Ebars en dranslation eus e gorf precius,
Voe grêt un nombr infinit a fejou merveillus,
An oll gleyer o-unan da son a gommanças,
Da galz a dud afflijet ar yec'het a roas.

Dre gontinuation e rè bemde c'houlou
En andret e vignonet nombr bras a vurzudou ;
D'ar mud, d'an dal, d'ar bouzar ha d'ar paour impotant,
Ouz e bedi gant fizianç, e roe soulajamant.

An drouc-speret a glasqas un nos precipita
En finfond an abimou un den devot deza,
Abalamour ma veve bars en pec'het mervel,
Ha ma voa dre consequant d'e Zoue infidel.

Ar Zant o aparissa a deu da chasseal
An diaoul trist ha confus d'e brisoniou teval,
Ha gant ur woes a zouçter a bedas e vignon
Da ober incessamant ur guir gôvession.

Ur fumelen afflijet sez vloas gant ar c'hlénvet,
Isabel voa he hano, ha Tellez lezhanvet,
O visita'r sepultur eus ar Zant glorijs,
A recevas ar yec'het a drugare Jesus.

Sant Isidor o tonet den em aparissa
D'un esclao eus an Turqi en errol o veva,
En inspiras da renonç a grenn d'e falz lezen,
Ma teuas da ambrassi hini ar Gristenien.

Pêvar den clân afflijet gant clénvet corporel,
Rentet en extremite en danjer da vervel,
O touch hepqen al lien en devoa lienet
An Autrou Sant Isidor, o devoa ar yec'het.

Cessomp bremàn , va fluen , ha lezomp a goste
Ar rest eus e viraclou , rac calz zo aneze :
Ma ve ret deomp en antier donet d'o recita
Na vemp qet prest er vech-mâ da zont da finissa.

Nê qet eta hep rôson , nac hep bout meritet
E teuas ar pab Gregor , a hano pemzecvet ,
Da laqat var catalog ar zent all glorijs ,
An Autrou Sant Isidor , favori da Jesus.

Cetu echu an histor gaer demeus e vue ;
Imitomp oll anezi gant fe ha carante :
Mar heui!lomp e exemplou hac e vertuziou rar ,
E vezimp oll evurus un de hep laqat mar.

Tosta amàn , den impi , ha yen eus a galon ,
Deus da scol Sant Isidor , disq ober orêson ;
Gra dro imitation bep nos ha bep mintin ,
Da exerciç a Gristen humblamant d'an daoulin .

Tad superb ha colerus , touerien da Zoue ,
Heuillit douçder Isidor hac e humilite ;
Pe seurt profit hoc'h eus-u diouz ho plasfêmou ,
Nac oc'h enoriou monden , nac oc'h oll bombançou .

Un habitud criminel a so ebars er vro ,
Da brofani alies ar Suliov , ar Gouëliou :
Isidor o implije da servicha Doue ,
Oc'h exerci an euvrou demeus a biete .

C'houi , bugale dinatur en andret Mam ha Tad
Perac oc'h-u qen cruel , qen cri , ha qen ingrat
Isidor a voa docil bars en qever e re ,
Ouz o zrêti gant enor , respet ha carante .

Peguenlies e pec'her siouas dre injustiç,
Dre anoi, dre gourmandis, ha dre an avariç?
Isidor a bratiqe ar vertuziou contrel,
Hac a rē d'ar viçou-mâ bep moment ar breczel.

Eur re benac a laro : va foan so re galet
Evit gallout observi ar yuniou comandet;
Isidor a observe gant ur galon joaüs,
Nonobstant e fatigou ha labouriou grevus.

Yaouanqis, bezit modest ebars en ho tillat,
Me ho conjur da veva bepret herve ho stat,
Isidor a voa contant eus e gondition,
Ar gloar voe poeson dezàn, ar bed-mâ ur prison.

Ma carfe al Labourer bemde var e labcur
Qemeret Sant Isidor evit e vezilour,
E velfemp ar vedisanç, ar c'homzou goloet,
Souden en guir charite ha purete chenchet.

Mes na veler, er c'hontrel, nemet ambition,
Finesse, ha trompleres, ha pep seurt trahison :
Ar bed-mâ ê hon idol, ar c'hig, an ærouant,
Ha na sonch qasi nicun ebars er jujamant.

En ân, pa zàn da bourmen var bord ar meneziou,
Ne glêvân nemet disput, dre oll bars er parcou,
Medisanç, tamaleres hac injurius piqant,
Blasfêmou, leoudouet, chansoniu insolant.

Cetu aze ar motif, ar sujet, ar rēson,
A denn coler ha venjanç Doue, Roue an Trône,
Hac a rent infructuus ha vén an oll boaniou
A souffr al Labourerien bemde er c'hampagnou.

En eur dremen, selaouit eur guelennadures,
Mar doujit ho coustianç hac ho silvidigues,
Dilezit ho coal vue, ha pratiquit ar mat;
Allas! goude ar maro e vezot divezat.

Na gollit qet a gourach, resistit constaint
Ouz an tentationou demeus an ærouant,
Suppliait Sant Isidor da zont d'ho proteji,
Hac e vezoz hep doutanç déch' oll guir minic'hi.

En paros Pleudaniel, escopți a Dreguer
Bars en douar an Autrou ar Marqis Pelletier,
En ur Chapel dediet da Santes Helena,
Ema portret Isidor; deut oll d'e visita.

Bep lun Fasq ar Pantecost, dre gonje hon Prelat,
E rêt eno ar memoar a Isidor hon tad;
Na douetan qet na deuy ar popl en afuanç
En deiz-se d'e saludi gant pep sort reveranç.

Un nombr bras a viraclou a ra Doue dreizàn
D'ar re a deu d'ar Chapel evit e visitàn;
Rei a ra pep plijadur ha consolation
Da guement den en antier en ped a vir galon.

Un den ar principala eus a Pleudaniel,
Tremen a rân d'ar silanç hep donet d'e henvel,
En devoe un accident a greiz e joaüsdet,
Al lun Fasq ar Pantecost, ur bla so tremenet.

Var dro nao heur-anter voe hep comz na qerzet
Ar bed oll en condaone hac ar vedecinet,
Pa voe goestlet d'ar Chapel, e commanças parlant,
Ma recevas ar yec'het dre veritou ar Zant.

Ur buguel bian hanvet Mazeau an Hegarat;
Mab Ezuant, ha Fant Callec, eus a Enes-Briat,
En em veuzas dre valeur en ur varazad dour,
En gouelen diveza, hep gallout caout sicour.

Pa voe entre e divrec'h gant e vam astennet,
Qement den e voa presant en crede decedet,
Mes Doue hac Isidor o deus bet imploret,
Hac o buguel en instant a so ressuscitet.

Dre un destin maleurus, Fant ar Borgn, a Dreguer,
E deus laqet c'hoec'h buguel, allas! bars en lumier,
Hep beza bet ar boneur da receo badiziant,
Nonobstant e oll fatig, e foan hac e zourmant.

En em gavet ê brazes na divar ar seizvet,
D'an Autrou Sant Isidor ê bet en em voestlet,
Ha dre e brotection e qichen hor Jesus,
E deus bet ur guilioud hac a so evurus.

Guillarm Janvier, habitant eus a Pleuveur-Gotter,
Var ar guele afflijet gant clêvet ba mizer,
O veza en angoni, gant an oll condaonet,
Pa voe goestlet d'ar Chapel en devoe ar yec'het.

Eur buguel a Peuverit, impotant er c'heriset,
O visita Isidor a so bet goellaet;
Diaguent ne remue nemet var e flac'hou,
Neuze e yas e-unan hac o lezas eno.

Eur buguel a Pleuvian, o chom bars en arvor,
Goelc'het gant dour vertuzus feunteun Sant Isidor,
Elêc'h ma voa diaguent notet ha daoubleguet,
En deus, dre c'hraq un Doue, recevet ar yec'het.

Un nombr bras a viraclou en deus c'hoas operet
Aboe ma zê er c'hanton gant ar bopl invoqet;
Ma ve ret o ranconti oll en particulier,
E teuset da ramplissa nombr bras eus a baper.

Poent bras è demp finissa hep avanç davantach
Arretomp amâ bremân, concluomp hon ouvrach
Mar leqeomp en pratiq ar pez on eus scrivet,
E vezimp er Barados un deiz oll curunet.

Supliomp a vir galon hon Tad Sant Isidor,
Da veza hon Avocad hac hor guir Protector,
D'hon presanti da Zoue en articl ar mario,
Illa da c'honit ar victor var an oll diaoulou.

Dirijomp oll hon moeziou d'en pedi assamb'les
Da apesi un Doue irritet qellies,
Da zivoal hon c'horf ato, da zivoal hon ene,
Illa da veva direproch ar rest eus hor bue.

Deut eta, oll Vretonet, deut oll a bep canton,
Deut da Zantes Helena da bedi hor Patron;
Rentit dezàn hoc'h homach, hoc'h henor, ho respect :
Mar en pedit gant fianç e vezot sicouret.

Sant Isidor so ive en Ilis Plouigno,
Guir Batron ha guir Vignon Labourerien peb bro :
Deut d'en pedi, Bretonet, eus a greis ho calon,
Hac o pezo gant Doue e venediction.

FIN.

GUERZ

VAR UR PLAC'H A VEPRISAS E ZAD HAG E MAM.

Var ton : *Guerz an Danserez.*

CLÈVIT, cōs ha yaouanq, selaouit, Bretonet,
Un exempl pitoyabl eus a ur Plac'h debordet,
Pehini a veprise e Mam coulz hac e Zad,
Dous e funissas en compagninez vad.

E c'horf a voa galant, merc'h voa d'eu labourer,
Ouspen ma voa gloriis, nieurbet e voa fier,
E zad eus e vicher a voa ur vigneron,
A chome e qichen ar guær eus a Chalon.

Evel ma voa plac'h coant, balamour d'e guenet,
Un den a galite en deus-hi eureujet,
En devoa nombr a vadou hac eus a binvidiguez,
Ma voa re absolu p'oe lajet da vestres.

Aben c'hoec'h vloas goude m'oar plac'h-mâ eureujet,
E zad ive e mam a voa paour bras rentet;
Hac int sônjal o daou dont d'en em resolvi
Da vont da di o merc'h en esper chom ganji.

Pa errujont en e zi o deus-i goulennet,
O sònjal gant joa vras e vijent recevet,
O tisclérya penaus voaint e mam hac e zad
Ma teu o merc'h debordet ractal d'o scandalat.

Ar paour qès a dad, o clasq en em sicour,
A dennas prest e doq : bonjour, va merc'h, bonjour;
E mam e zaillas pront evit e ambrassi,
Mes boutet voe ganti ractal var leur an ti.

Sortiit, emezi, hac ît prest alesse ;
Me ne meus qet a dud hac a ve quer paour-ze ;
Mez ameus ganèc'h-u, fê eo din-me clêvet
E vec'h din tad ha mam; mes n'ho couzanvan qet.

Evel ma voa, nos-du e houlenjont loja,
Balamour da Zoue, er c'hraou da viana :
An ingrates neuze a ordrenas ober
O c'has eus e bisach pront da di e fermier.

Rei a ras en e zi fest ha bal an nosves,
En amzer ma edo e zad e mam iveauz
Er c'hraou var ar c'holo gant naon en o c'halon ;
Goude rei o danves d'e laqat da Itron.

Mes Doue ne fell qet dezàn e ve netra cuzet,
A bermet en nôsves-mân ma vije punisset :
Qeit ha m'oa o tansal memes e creiz an danç,
Gant e c'hompongnez, e varv en o fresanç.

Cetu aze ar fin eus ar plac'h ingrates,
Goude meprizout e zud. M'ho ped, laqit eves :
Calz a ra evel houmân, rac beza zeus merc'het
N'ho deus evit o zud nac enor na respet.

M'ho ped, abeurs Doue, oll bugale yaouanq, aq d'
D'ho tadou, d'ho mamou bezit oboissant; ay lajoué O
Douquit enor dezo ha dent d'ho respecti, ay lajoué O
Jesus ne vanqo qet dont d'ho recompansi.

— FIN. —

— 17 —

— 18 —

— 19 —

— 20 —

— 21 —

— 22 —

— 23 —

— 24 —

— 25 —

— 26 —

— 27 —

— 28 —

— 29 —

— 30 —

— 31 —

— 32 —

— 33 —

— 34 —

— 35 —

— 36 —

— 37 —

— 38 —

— 39 —

— 40 —

— 41 —

— 42 —

— 43 —

— 44 —

— 45 —

— 46 —

— 47 —

— 48 —

— 49 —

— 50 —

— 51 —

— 52 —

— 53 —

— 54 —

— 55 —

— 56 —

— 57 —

— 58 —

— 59 —

— 60 —

— 61 —

— 62 —

— 63 —

— 64 —

— 65 —

— 66 —

— 67 —

— 68 —

— 69 —

— 70 —

— 71 —

— 72 —

— 73 —

— 74 —

— 75 —

— 76 —

— 77 —

— 78 —

— 79 —

— 80 —

— 81 —

— 82 —

— 83 —

— 84 —

— 85 —

— 86 —

— 87 —

— 88 —

— 89 —

— 90 —

— 91 —

— 92 —

— 93 —

— 94 —

— 95 —

— 96 —

— 97 —

— 98 —

— 99 —

— 100 —

